

Besluitenlijst vergadering raadscommissie Maatschappij en Bestuur 2 december

Voorzitter	J. Jansen
Commissiegriffier	M. Dogan
Aanwezig namens de fracties	C. van Doorn, C. Kanters, S. Schoonenberg, M. Smits (CDA) J. Bouwman, G. van Kessel, G. Jacobs, S. van de Ven (Lokaal) S. Kraus, L. Verstegen (D66) C. van Erp, M. Jansen, C. Martens (SP) E. Neelen, K. van Rooij (Progressief Bernheze) M. van Gestel, P. Kremers (VVD) J. van der Biezen, H. Bongers (ONS Bernheze)
Aanwezig namens het college	M. de Man (burgemeester), M. Everling, R. Wijdeven (wethouders), P. Hurkmans (secretaris).
Publieke tribune	Ca. 60 personen

Onderwerp		Besluit – Advies	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
1	Opening		De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom bij deze vergadering van de commissie Maatschappij en Bestuur.
2	Vaststellen van de agenda voor deze vergadering	De commissie besluit: - agendapunten 13 en 14 naar voren te halen en aansluitend aan agendapunt 8 te behandelen; - agendapunt 10, 11 en 12 af te voeren van de agenda; - met inachtneming van deze wijzigingen, de agenda vast te stellen.	- Vanwege de aanwezigheid van meerdere meesprekers stelt de voorzitter voor de agendapunten 13 en 14 naar voren te halen en aansluitend op agendapunt 7 te behandelen. - Later in de vergadering merkt de voorzitter op dat, vanwege het late tijdstip, de commissie de resterende agendapunten niet zorgvuldig kan bespreken. Waardoor hij voorstelt de agendapunten 10, 11 en 12 van de agenda te verwijderen. Hij stelt voor: • Agendapunt 10 <i>Programmaplan 'Samen naar een weerbare en veerkrachtige samenleving 2026-2027'</i> door te sturen naar de commissie Ruimte en Leefbaarheid op dinsdag 9 december. • Agendapunten 11 <i>Vaststelling Financiële verordening gemeente Bernheze 2026</i> en 12 <i>Vaststelling Controleprotocol voor de accountantscontrole 2025-2030 en het normenkader 2025 voor de rechtmatigheidsverantwoording rechtstreeks</i> door te sturen naar de raad. De commissie gaat hiermee akkoord.
3	Vaststellen van de besluitenlijst van de vergadering op 4 november 2025	De commissie besluit de besluitenlijst ongewijzigd vast te stellen.	
4	Mededelingen		- De heer Van Erp doet de volgende mededeling: Hij zegt niet deel te nemen aan de beraadslagingen over agendapunt 8 (onderwijshuisvesting SAM College Heesch) om iedere

Onderwerp		Besluit – Advies	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			schijn van belangenverstrengeling te voorkomen, aangezien hij mogelijk in de toekomst een functie in de raad van toezicht van het SAM College kan krijgen. - Wethouder Everling doet de volgende mededelingen: • Tijdens het interpellatiedebat was beloofd uit te zoeken hoe ThuisinOss wordt gefinancierd: ThuisinOss vraagt subsidie aan bij de gemeente Oss, die middelen ontvangt via twee sporen: vergoedingen voor opvang van Oekraïners en een vijfjarige overeenkomst met het COA voor duurzame gemeentelijke opvang. • Over de dementievriendelijke gemeente: de scan van Alzheimer Nederland is uitgevoerd. Uit de scan zijn drie aandachtspunten gekomen: 1. ontwikkeling van netwerk en structurele samenwerking, 2. investering in informatievoorziening, 3. structurele deskundigheidsbevordering. Nadere informatie volgt; algemene uitkomst is positief. • Het Bernhezer Compliment wordt op 11 december uitgereikt; de wethouder roept raads- en burgerleden op zich hiervoor aan te melden. - De burgemeester doet de volgende mededeling: Naar aanleiding van vragen van het CDA is geconstateerd dat in een artikel (in het APV-raadsvoorstel) “bestemmingsplan” staat waar “omgevingsplan” bedoeld is. Bij de nazending wordt een geactualiseerde versie toegezonden.

5	Rondvraag		/
6	Regionale samenwerking		/
7	Huisvesting gemeentehuis de Misse 2 - 4- 6	Alle fracties nemen het voorstel mee terug voor nader beraad.	- Mevrouw P. Hurkmans spreekt mee namens de vier samenwerkende partners. Ze benadrukt dat het nieuwe gebouw, ondanks de hoge investering, maatschappelijke meerwaarde creëert door functies te bundelen en samenwerking te stimuleren. De heer Frunt spreekt mee namens het inwonersnetwerk Heescharen. Hij ziet het project De Misse 2-4-6 als een kans om de gemeenschap te verbinden, de lokale identiteit te versterken en samenwerking tussen organisaties betekenisvol te maken, en ondersteunt daarom het raadsvoorstel volledig. <i>De meespreeknotities van beiden zijn als bijlage I en II toegevoegd aan deze besluitenlijst.</i> - De fracties spreken hun tevredenheid uit over de samenwerking tussen de vier partijen en de meerwaarde van het concept. Het realiseren van een multifunctioneel gebouw wordt als positief gezien; gezamenlijke huisvesting bevordert samenwerking en synergie tussen de betrokken organisaties. Maar sommigen hebben ook een aantal kritische kanttekeningen over het voorstel. - Het CDA vindt het investeringsbedrag hoog, zeker omdat andere kosten er nog bij komen zoals tijdelijke huisvesting en inventaris. Ze betwijfelen de noodzaak van aanpassingen aan het relatief nieuwe gemeentehuis en pleiten voor behoud van bruikbare onderdelen. Ook Lokaal en de VVD zijn kritisch op onnodige vervanging van goed functionerende onderdelen. Daarnaast benadrukt het CDA dat een solide beheersconstructie essentieel is voor het slagen van het plan; De Pas moet de bedrijfsvoering blijvend verbeteren om een gezonde exploitatie te kunnen realiseren.

			- Het CDA en Progressief Bernheze zijn kritisch over het vroegtijdig aanspreken van de strategische stelpost. Ze vinden dat financiële afwegingen integraal moeten plaatsvinden en dat andere toekomstige investeringen meegenomen moeten worden. Het CDA wil ook een financieel overzicht van de wethouder voordat ze akkoord kunnen geven op het voorstel. Wethouder Wijdeven reageert erop door te zeggen dat dat niet mogelijk is om dit voor de raadsvergadering te kunnen presenteren. Het CDA kondigt aan dat ze overwegen om hierover een amendement in te dienen. - Lokaal, VVD en D66 benadrukken dat investeringen proportioneel en realistisch moeten blijven. Deze fracties vinden de huidige stap nodig om tot een definitief plan te komen, en verwachten dat er een volledige uitwerking en doorrekening volgt. In het vervolgtraject willen zij wel kritisch blijven op de budgettering, kostenontwikkeling en toekomstige exploitatie, met oog voor de maatschappelijke functie. - De VVD zet vraagtekens bij de mogelijke lage verkoopwaarde van de Bibliotheek en De Einderic. Wethouder Wijdeven geeft aan dat er nu geen besluit wordt genomen over de verkoop van de Bibliotheek en De Einderic. Er is slechts inzicht gegeven in mogelijke opbrengsten op basis van bekende kerngetallen, zonder hieraan conclusies of besluiten te verbinden. - Progressief Bernheze plaatst kanttekeningen bij het proces van de voorgaande jaren en de forse investering van €20 miljoen. De fractie mist onderbouwing, vraagt om inzicht in kosten, alternatieven en het omklapsценario, en benadrukt dat de investering uitlegbaar moet zijn aan inwoners en passen bij voorzieningen in andere kernen. Daarnaast pleit zij voor meer inzicht in beheer-, exploitatie- en langetermijncosten. - ONS Bernheze wijst op risico's rond de beheersconstructie en exploitatie en geeft aan dat financiële beoordeling nu lastig is en alternatieven later mogelijk beperkter worden. Ondanks deze aandachtspunten wil de fractie deze kans, gezien het lange traject, niet laten liggen. - ONS Bernheze vraagt de wethouder om duidelijkheid over benodigde ontheffingen in scenario A en benadrukt dat de raad vooraf geïnformeerd moet worden over besluiten rond toekomstig gebruik of verkoop van de Bibliotheek en De Einderic vanwege hun strategische ligging. De wethouder geeft aan dat ontheffingen, met name voor geluid bij externe evenementen, in overleg met De Pas kan worden geregeld. Daarnaast benadrukt hij dat de strategische locaties de komende anderhalf jaar nader worden onderzocht en dat de raad hierover later wordt geïnformeerd. - De SP richt zich op de toekomst, steunt samenwerking en is blij met het terugbrengen van vier naar twee gebouwen om volgens hen een sluitende exploitatie mogelijk te maken, en staat positief tegenover het voorgestelde positieve scenario. - Wethouder Wijdeven erkent de grote investering, maar wijst op verdieneffecten zoals verkoop en andere baten. Het college ziet na een meerjarig traject een unieke kans voor samenwerking en synergie tussen vier partijen, met meerwaarde voor inwoners. De komende 1,5 jaar wordt het ontwerp verder uitgewerkt, met kritische aandacht voor kosten, techniek en verduurzaming. Wethouder Wijdeven geeft aan dat het college voorstelt om vanuit de stelpost voor strategische projecten alvast een reservering te maken, om de vrijblijvendheid te doorbreken. Hij wijst erop dat ook het omklapsценario ongeveer €12 miljoen kost en kapitaallasten met zich meebrengt. Volgens de wethouder zullen investeringen onvermijdelijk blijven: óf in het voorgestelde scenario, óf – als dat niet doorgaat – in alle vier de gebouwen apart.
--	--	--	--

			- Over het algemeen benadrukken de fracties dat kosten kritisch moeten worden bekeken, onnodige uitgaven vermeden en het plan doelgericht uitgevoerd moet worden, zonder luxe-toevoegingen (een gouden randje).
8	Belasting- en Legesverordening 2026	Alle fracties nemen het voorstel mee terug voor nader beraad.	- De heren Smits, Westerlaken en Van der Heijden spreken mee en benadrukken dat de nieuwe leges voor evenementen veel te hoog zijn. Zij vragen of carnavalsfeesten en hun festival kunnen worden aangemerkt als maatschappelijke evenementen, georganiseerde evenementen zonder winstoogmerk. <i>De meespreeknotities van deze meesprekers zijn als bijlage III, IV en V toegevoegd aan deze besluitenlijst.</i> - Het CDA benadrukt dat kostendekkende leges nodig zijn voor een financieel gezonde gemeente, dat evenementen belangrijk zijn voor de leefbaarheid en maatschappelijk belang hebben, en dat ondernemers essentieel zijn voor uitvoering van evenementen en lokale economie, waarbij hun risico's een vergoeding rechtvaardigen. - Alle fracties vragen hoe het college onderscheid maakt tussen evenementen met en zonder winstoogmerk binnen de legesverordening. Daarnaast is onduidelijk wat wordt verstaan onder een maatschappelijke organisatie en of niet-maatschappelijke organisaties die een maatschappelijk relevant evenement organiseren ook onder artikel 3.6.1 kunnen vallen. - Wethouder Wijdeven geeft aan dat in de verordening een onderscheid tussen commerciële en niet-commerciële evenementen is opgenomen. Hij zegt dat dit jaar expliciet gesproken is over kostendekkende tarieven en dit is verwerkt in de kadernota, zonder dat daartegen destijds bezwaren zijn geuit. Evenementen die door carnavalsverenigingen zelf worden georganiseerd vallen onder het lage tarief, terwijl evenementen door horeca of commerciële partijen het commerciële tarief hanteren. Het Solex Festival wordt, volgens hem, ondanks maatschappelijke activiteiten en een stichting, als commercieel gezien vanwege de omvang van het evenement. Hij geeft aan dat bij de beoordeling wordt gekeken naar het type aanvrager (commercieel bedrijf of non-profit/stichting) en of het evenement een maatschappelijk doel dient. - D66 geeft aan dat de raad kaders heeft gesteld dat leges voor diensten met maatschappelijk belang laag moeten blijven. Volgens D66 gaat het daarbij niet om de vraag of een organisatie commercieel of non-profit is, maar om het maatschappelijke belang van het evenement. De huidige invulling in de legesverordening weerspiegelt dit niet, waardoor D66 zich afvraagt of de wethouder hiermee nog voldoet aan de door de raad gestelde kaders. Ze overwegen hierover een amendement in te dienen. Progressief Bernheze onderschrijft dit en benadrukt dat er duidelijke kaders moeten liggen over wat wel en niet binnen het onderwerp valt, in plaats van telkens discussies te voeren met aanwezigen op de tribune als overtuigingskracht. - SP geeft aan dat het niet de bedoeling kan zijn dat evenementen met een sociaal maatschappelijk doel door de nieuwe verordening een financiële belemmering ondervinden. Gezien de geringe impact op de gemeentebegroting en het belang van deze organisaties, doet SP een dringend beroep op het college om deze evenementen onder de gebruikelijke, lagere leges te laten vallen. SP kondigt een amendement aan om dit onderscheid in de verordening expliciet vast te leggen ten gunste van de betrokken stichtingen. - CDA en VVD geven aan niet tevreden te zijn met het antwoord van het college op hun vraag over de verhoging van de toeristenbelasting. Zij merken op dat de vraag niet is beantwoord en dat het onduidelijk is hoe de tarieven tot stand zijn gekomen.

			- Progressief Bernheze merkt op dat in een van de documenten herhaaldelijk de term 'luiers' wordt gebruikt. Zij vinden dit ongepast omdat het gaat om volwassen gebruikers van incontinentiemateriaal en roepen op om voortaan de term 'incontinentiemateriaal' te hanteren.
9	Onderwijshuisvesting SAM College te Heesch	Alle fracties nemen het voorstel mee terug voor nader beraad.	- Mevrouw L. van de Schreur spreekt mee namens het SAM College. Ze verzoekt de gemeenteraad in te stemmen met het collegevoorstel. <i>Haar meespreeknotitie is als bijlage VI toegevoegd aan deze besluitenlijst</i> - Alle fracties zijn positief over het initiatief van het SAM College en de terugkeer van het middelbaar onderwijs in Heesch, maar de fracties hebben vragen over de onderbouwing van het voorstel. - Het CDA heeft vragen en bedenkingen bij het gebouw en de voorgestelde investering. De onderbouwing in het raadsvoorstel wordt als mager ervaren. Het CDA merkt op dat het college verwijst naar wettelijke verplichtingen voor huisvesting, terwijl er geen verplichting bestaat voor een gebouw dat volledig aan de huidige hoogste normen voldoet. Volgens het integraal huisvestingsplan van 2021 scoort het huidige gebouw aan de Schoonstraat groen en heeft het energielabel A; regulier onderhoud is tot 2036 voldoende. - Wethouder Everling geeft aan dat de gemeente op grond van hoofdstuk 6 van de Wet voortgezet onderwijs verplicht is zorg te dragen voor huisvesting bij een nieuwe school, waarbij nieuwbouw het uitgangspunt is. In overleg met het SAM College is echter gekozen voor renovatie in plaats van nieuwbouw, waarbij het gebouw moet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving (onder andere het Bouwbesluit en de Arbowet) en het gemeentelijk beleid. Het CDA is het hiermee oneens en stelt dat de wet niet voorschrijft dat renovatie moet plaatsvinden volgens de hoogste actuele normen, en dat het college daartoe dus niet verplicht is. Ze raden het college aan om de wet nog een te bekijken, want zeggen dat er echt helemaal nergens iets over nieuwbouw staat. - CDA, Lokaal en VVD zijn kritisch over het afwijken van aanbestedingsregels en de snelheid van het proces. Zij vragen ook aandacht voor risico's rond langdurige exploitatie en de beschikbaarheid van bouwbedrijven. De VVD vraagt daarnaast wie verantwoordelijk is voor de kosten bij een eventueel faillissement van een aannemer. Wethouder Everling geeft aan dat voor onderwijsinstellingen minder strenge eisen gelden binnen de aanbestedingswet, waardoor er meer ruimte is. Daarnaast is de school bouwheer en daarmee verantwoordelijk voor het uitvoeren van de aanbestedingen. - Progressief Bernheze erkent dat het om een groot bedrag gaat, maar vindt het dossier degelijk en stelt dat de benchmark een realistische context biedt. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting, waardoor kosten onvermijdelijk zijn. Progressief Bernheze benadrukt het belang van het behouden van onderwijs in Heesch, ook als dat betekent dat soms van aanbestedingsregels wordt afgeweken. - Lokaal en Progressief Bernheze vragen naar mogelijke ingroei-scenario's. De maatschappelijke consequenties zijn duidelijk, maar juridische en financiële aspecten blijven aandachtspunten. Zij vragen of gefaseerde investeringen mogelijk zijn, bijvoorbeeld door tijdelijk juridisch eigendom te behouden en later over te dragen, zodat financiële en capaciteitsplanning beter kan aansluiten op toekomstige groei en risico's voor zowel organisatie als gemeente.

			- Wethouder Everling geeft aan dat het college een alternatief ingroeimodel heeft onderzocht, waarbij investeringen gefaseerd zouden plaatsvinden op basis van leerlingaantallen. Dit is getoetst bij de VNG, die heeft aangegeven dat dit niet is toegestaan: op basis van leerlingaantallen mag geen knip worden aangebracht in de financiering. De leerlingenprognoses zijn vastgesteld door het ministerie en zijn leidend. Het college concludeert daarom dat een ingroeimodel niet mogelijk en daarom dus ook niet wenselijk is. - Wethouder Everling geeft aan dat een mogelijk ingroeiscenario ook niet wenselijk is, omdat dit duurder uitpakt en leerlingaantallen hierin sowieso dus geen rol mogen spelen. Als de raad het voorstel niet accepteert terwijl het SAM College wil doorgaan, zijn er twee alternatieven volgens hem: tijdelijke huisvesting aan de Schoonstraat met nieuwbouw op een andere locatie, of start op een tijdelijke locatie met latere renovatie van de Schoonstraat. Beide opties leiden tot hogere kosten door tijdelijke huisvesting en nieuwbouw, waarvan de kosten ongeveer €14 miljoen bedragen op basis van normbedragen. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor adequate huisvesting en ontkomt niet aan investeringen. Renovatie aan de Schoonstraat wordt gezien als een kansrijke en kostendrukkende optie, die snelle start mogelijk maakt zonder tijdelijke huisvesting. Het college acht 1 augustus haalbaar en beschouwt dit traject als zorgvuldig, wettelijk juist en financieel de meest gunstige optie. - D66 geeft aan dat niet duidelijk is wat verplicht is en wat gewenst is. De visie van de school staat niet ter discussie; het concept is goed en D66 wil het onderwijs behouden. De raad heeft met een eerdere motie aangegeven het maximale te willen doen om het onderwijs te behouden, waardoor de wethouder maximaal aan de slag moet volgens hen om het voorstel te verbeteren. - De fracties vragen over het algemeen om meer onderbouwing van het voorstel, met toelichting in de stukken en expertise-rapporten om de besluitvorming te ondersteunen. Wethouder Everling zegt dat het college een aanvullende notitie zal opstellen, waarin helder wordt gemaakt wat de wet- en regelgeving voorschrijft. De wethouder doet de toezegging dat deze notitie, indien nodig, door een derde wordt getoetst.
10	Tweede Tussentijdse rapportage 2025	De commissie adviseert unaniem positief.	- De heren Van de Ven en Schaapsmeeders spreken mee. Ze vragen positief te adviseren op het voorstel. <i>De meespreeknotities van deze meesprekers zijn als bijlage VII en VIII toegevoegd aan deze besluitenlijst.</i> - Alle fracties zijn tevreden met de heldere rapportage, waarden het voordelige resultaat en vinden het goed dat middelen beschikbaar worden gesteld voor investeringen in de culturele centra en de gebiedsvisie van de abdij. - Progressief Bernheze vraagt naar de hoogte van de PUK-, GALA- en ISA-gelden en waarom deze niet zijn besteed. Wethouder Wijdeven geeft aan dat het saldo van deze gelden nog niet bekend is, omdat het jaar nog niet is afgesloten. Hij meldt dat, met dit besluit, deze gelden geborgd kunnen worden.
11	Vaststellen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Bernheze 2025	De commissie adviseert unaniem positief.	- De VVD is positief over het weren van voetbalhooligans in de nieuwe APV, maar vraagt of deze bepaling ook van toepassing is op andere vormen van hooliganisme. De burgemeester geeft aan dat hiervoor een aparte bepaling is opgenomen vanwege specifieke voetbalwetgeving. Omdat voetbalhooligans vaak gemeentegrenzen overschrijden, is het praktisch dit in de APV te regelen.

			- De VVD vraagt het college of wordt overwogen een verbod op fatbikes in te stellen. De burgemeester geeft aan dat er discussie is over de (on)mogelijkheden van een fatbikeverbod en dat hierover in de toekomst nader van gedachten kan worden gewisseld. - Lokaal maakt enkele juridische opmerkingen en geeft aan dat de APV onjuiste verwijzingen heeft die gecorrigeerd moeten worden. Lokaal adviseert de APV naast de Verordening Fysieke Leefomgeving te leggen om overlap te voorkomen en andere artikelen te verbeteren. ONS Bernheze sluit zich hierbij aan en vraagt om de APV op een later moment integraal juridisch te beoordelen, omdat onduidelijk is of alle onjuistheden nu zijn ontdekt. De burgemeester licht toe dat in het verleden een fout is ontstaan bij het splitsen van de verordening in 2021, waardoor een eerdere APV formeel had moeten worden ingetrokken. Dit wordt nu hersteld. Naar aanleiding van de vragen van Lokaal geeft de burgemeester aan dat wordt gewerkt met een VNG-modelverordening. Deze is bedoeld om de bestaande werkwijze tijdelijk te borgen totdat alle regels zijn opgenomen in het omgevingsplan en de omgevingsvisie, waarvoor de gemeente tot 2029 de tijd heeft. - D66 uit zorgen over het artikel over slapen in de openbare ruimte en vraagt of dit is bedoeld om overlast te voorkomen of om slapen in de openbare ruimte te verbieden. D66 benadrukt dat het niet de bedoeling mag zijn om met dit artikel het slapen in de openbare ruimte per definitie uit te sluiten. De burgemeester geeft aan dat het artikel een overlastbepaling betreft en niet is bedoeld om mensen die noodgedwongen in de openbare ruimte slapen structureel te beboeten. - ONS Bernheze merkt op dat de bevoegdheid tot binnentreden in een woning tegen de wil van de bewoner wordt genoemd, zonder dat expliciet voorwaarden zoals een schriftelijke machtiging zijn opgenomen in de APV. Hierdoor lijkt het alsof een woning zonder dergelijke waarborgen kan worden betreden. De burgemeester geeft aan dat er in Nederland een hiërarchie van regelgeving is. De regels voor binnentreden zijn al vastgelegd in hogere wetgeving en hoeven daarom niet opnieuw in de APV te worden opgenomen. - ONS Bernheze vraagt of de APV mogelijkheden kan bieden om de exploitatie van gemeenschapshuizen te vergemakkelijken, omdat daar soms beperkingen op zitten. De burgemeester geeft aan dat enkele punten zijn geüpdatet, maar dat er nog een lopend vraagstuk is vanuit het breed maatschappelijk beleid en de nota sociaal-culturele centra. Hiervoor wordt nog overleg gevoerd tussen horeca en SEC's om te bekijken welke wijzigingen in de APV nodig zijn.
12	Sluiting		De voorzitter sluit de vergadering om 23.05 uur.

Vastgesteld in de commissievergadering van 6 januari 2026

Muhammed Dogan
Commissiegriffier

Jesse Jansen
Voorzitter

Bijlagen:

- I. Meespreeknotitie Mw. P. Hurkmans
- II. Meespreeknotitie Dhr. Frunt (inwonersnetwerk Heeschenaren)
- III. Meespreeknotitie Dhr. B. Smits
- IV. Meespreeknotitie Dhr. A. Westerlaken
- V. Meespreeknotitie Dhr. R. van der Heijden
- VI. Meespreeknotitie Mw. L. van de Scheur
- VII. Meespreeknotitie Dhr. van der Ven
- VIII. Meespreeknotitie Dhr. Schaapsmeeders
- IX. Beantwoording vraag SP over Belasting en legesverordening
- X. Beantwoording technische vragen VVD over Verordening Toeristenbelasting 2026